Regd No. M. 3813

10304

To Let

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ● హైదరాబాదు దక్కన్ తా. ౪. ౧౯౪౪ స్వభాను కార్తిక బ. ౧౩ (౨౦-౧-౧౩, 3ఫ) గురువారము ● సంచిక ౪౪

కర్త: సురవరము ప్రతాపరెడ్డి. వెల 1-8-0 మాడర్న్ బుకుడిపో సుల్తాను బజారు హైదరాబాదు.

౧౦౦౦ విమానాల దాడి

౧౯ నవంబరునాడు మిత్రమండలివారివి ౧౦౦౦ విమానాలు బర్లిను నగరముపై బాంబుల దాడిచేసెను. బాంబులు అనగరముపైనిడిచిరి, కాని పోయిన విమానాలలో ౩౨ నాశనం అయినవని తెలిసినారు.

రష్యావారు జిటోమిర్ ఆక్రమిచినారు... జనుల రష్యనుండి లాగుకొన్నారు.

...లో ఫ్రెంచి రు జెయిళ్ళలో వేసిన ప్రధాన నాయకులను మరలవిడిచిపెట్టినారు. వారికి యుద్ధానంతరం స్వాతంత్ర్యము వాగ్దానము చేసి యుండినందువల్ల దాన్ని స్థిరపరుచవలెను అని ఆమె రికా ఇంగ్లీషు పత్రికలు అభిప్రాయపడినవి. లెబనాన్‌లో రహస్య విప్లవోద్యమము లేవదీసినది. కొత్తగా ఫ్రెంచివారు నిలబెట్టిన మంత్రివర్గముపై ఎవరో రెండు బాంబులు విసరి వేసినారు.

...దేశానికి బల్గేరియా సేనానికి ఏవో మాట పలుకులు జరుగుచున్నవి. ఇట్లు కాంతి ప్రయత్నములో అమెరికా సైన్యాల ... ఆక్రమించినారు.

... ప్రవేశించి ... ఆక్రమించినారు.

... ఒకచోటలిని గాఢాపించి ప్రేమించే ప్రయత్నించే స్థాంలని వార్తలిచ్చినారు.

ఫ్రాన్సులో లావాలుకున్ను పెటానుకున్ను అభిప్రాయభేదం కలిగింది. ఇంతలో స్టాలిన్, చర్చిల్, రూజ్‌వెల్టుగార్లు ఒకచోట కలిసి మాట్లాడు కొనుచున్నారని తెలుస్తుంది.

లండనుపై జర్మనులు కొన్ని విమానలతో వెళ్ళి, బాంబులు వేసిరి.

రష్యారంగములో నీపర్ నదీతీరమున జర్మనులకు రష్యనులకు ఘోరముగు పోరాటము జరుగుచున్నది. జర్మనులను ఎదిరించుటకు రష్యావారు ౫౦ డివిజను లను (ఒక్కొక్క డివిజనులో ఇంచుమించు ౧౦వేల సైన్యముండును) పంపినారు. అచ్చట రెండుమూడు దినాల పోరాటము తర్వాత రష్యనులు జర్మనులను వెనుకకు కొద్దిగా నెట్టినారు.

ఇటలీరంగములో కూడా మిత్రమండలివారు కాస్త ముందుకు నెట్టుకొనిపోయినారట.

శాంతి సముద్రములో అమెరికా సైన్యము ... ఆస్ట్రేలియా సైన్యాలు ... ప్రారంభించినవి.

చిన్న రైతును రక్షించుచున్న విధము

ల్యాండ్ రకార్డ్సు అండ్ రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ శాఖవారి విధులు

నవాబ్ అలీ యావర్‌జంగ్ బహదూర్ గారు నిజాం కాలేజి ప్రిన్సిపాల్‌గా ఫర్మానుద్వారా నియుక్తులైనారు.

* *

చక్కెరధరను హైదరాబాదు ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించినారు. రూపాయికి ౧సేరు ౧౨ తోలాలు అమ్మవలెనని నిర్ణయించినారు.

ఇండియా ప్రభుత్వ వ్యాపారశాఖా మంత్రిగా రసిన సర్ మ. అజీజుల్ హక్ గారు హైదరాబాదు ప్రభుత్వాతిథిగా కొన్నిదినాలుండిరి. ఉస్మానియా విద్యాపీఠాదులనుచూచి ఆనందించిరట. ఇప్పుడు అజంటా ఎల్లోరాలను చూచుటకు వెళ్ళినారు. తిరిగివచ్చి రెండు దినాలుండి ఢిల్లీకి వెళ్లుతారు.

*

శ్రీనిజాం రాజ్యములో సాధారణముగ ౩౦ఏండ్ల కొకసారి భూములు బందోబస్తు చేయబడును. దీని తరువాత ౩౦ఏండ్లకాలములో జరిగిన మార్పులను గమనించుటకై రివిజనులు చేయబడును. భూముల యొక్క లెక్కలను ఎప్పటికప్పుడు ఉంచుటకును, భూముల యొక్క స్వామ్యమునందు కలుగుమార్పు లను వెంటనే అంతు నమోదు చేయుటకును ఏర్పాటు చేయుట అవసరమని అనుభవమువల్ల తెలిసినది. విద్యాహీనులగు బీదరైతులు అనవసరముగ కోర్టుల కెక్కకుండుటకును, బలవంతులచే పీడింపబడకుండుటకును ఈ ఏర్పాటు జరిగినది. శ్రీనిజాం ప్రభుత్వమువారు రాజ్యమునందు (...) ౧౩ జిల్లాలలో ల్యాండు రికార్డ్సు పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టిరి. సాగుచున్న ... భూముల లెక్కలు, ... రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ శాసనముతోనే ప్రభుత్వమువారు ... మనసుంచిరి. ... ఏర్పాటుచేసి ...

ల్యాండు రికార్డ్సు పద్ధతి

౧౩ జిల్లాలలో ల్యాండు రికార్డ్సు పద్ధతి ముందు ప్రవేశపెట్టబడినప్పుడు సెటిల్‌మెంట్ శాఖయొక్క

మోహిరిమిస్ నశము చేయబడెను పరిపాలనకు సంబంధించిన ఇబ్బందులవల్ల ఈ జిల్లాలకంటె ఎక్కువ జిల్లాలలో ఈపద్ధతిని కెక్కరేదు. నిజామా బాదు, మెదక్, మహబూబ్‌నగర్, వరంగల్లు, కరీంనగర్ జిల్లాలలో ఈ ఇబ్బందులను పోగొట్టుటకై ప్రభుత్వమువారు ౧౩౪౭ఫ.లో ల్యాండు రికార్డ్సు కమీషనర్ క్రింద ఒక ప్రత్యేకశాఖను నిర్మించిరి. ఇతడు ౫ఏండ్లలో అన్ని జిల్లాలయందు ల్యాండురికార్డ్సు పద్ధతిం ప్రవేశపెట్టెను.

శాఖయొక్క విధులు

ల్యాండ్ రికార్డ్సుశాఖ వ్యవసాయ భూముల యొక్క సరిక్రొత్త లెక్కలను ఉంచును. వివిధ భూస్వాముల భూముల సరిహద్దురాళ్ళ పహారాను. ఒకరిభూమిని మరొకరు స్వాధీనము జేసుకొనకుండా ఈ ఏర్పాటు గనుక అన్ని జిల్లాలు ఇప్పుడు సర్వే జేయబడి, పటములు తయారుజేయబడినవి. జిల్లా సర్వేఉద్యోగులు ఎప్పటికప్పుడు జరుగుచున్న మార్పులను తాము నమోదుజేసుకొందురు అవసరమైనప్పుడు హద్దురాళ్ళను మార్పుచు మరుసాగు క్రిందకువచ్చిన బంజరుభూములపై ఎన్నను నిర్ణయించుచుందురు.

రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్

ల్యాండురికార్డ్సుపద్ధతిలో సమస్త హక్కుల యొక్క నమోదు జేయబడును. ౧౩౪౭ఫ లో జేయబడిన రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ శాసనము క్రింద ఈపని జరుగుచున్నది. ఇదివరకు ఉస్మానాబాదు, ఔరంగాబాదు, బీడు, నాందేడు, పర్భని, ... జిల్లాలలో మాత్రమే ఈపద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడెను. ... ఇతర జిల్లాలలో ... ప్రవేశపెట్టబడును.

రికార్డుఆఫ్ రైట్స్ శాసనము క్రింద ఈ క్రింది రములు కలిగియుండును: ఉదా: భూమియెవరి? పట్టాదారుడెవరు? ... యొక్క ... ? భూమియందున్న మొత్తం హక్కులెవ్వి? ఇక్కడ ... వల్ల పహణీలలో భూమియొక్క ... వ్రాయబడి తెలియును

జీలకర్రకు ✓

జీలగబెండు సమాధానము!!

ముదిగొండ మల్లికార్జునరావుగారు

"జీలకర్ర వ్యాసాన్నిగురించి "ఒక ఆంధ్రుడు" వ్రాసిన విమర్శ చదివినాను. ఇట్లాంటి "జీలగ బెండు సమాధానాలు" ఎందుకు వ్రాస్తారో అర్థం కాదు, తమనిజమైన పేరు లేకుండా 'ఒక ఆంధ్రుడు' మొదలైన మారుపేరులు పెట్టుకోవడం దేనికో?? ధైర్యముంటే ముఖాముఖి "నాలెంజ్" చేయాలి!

నేను వ్రాసిన వ్యాసంలో యదార్థత ఆంధ్రలో కొనికంతటికీ తెలుసు! విజ్ఞులైన పెద్ద లందరికీ తెలుసు! కాబట్టే వారుమౌనంగావూరు కున్నారు, గాని యీబురకావాల "ఆంధ్రుడు" మాత్రం "మూడుమూడు నన్నే చూడు". మంటూ తనతాంటిచెయ్యి బయటపెట్టాడు! వీరు పట్టణ ములలో పనిచేయురట! శాల్వాల పంకితులతో పనిలేదట! గ్రామములలో తమ తెలివితేటలు చూపించెదరట!

వీరి విమర్శ చదివినతరువాత పంచతంత్రంలో కొన్నికోతులు చలిబాధపడలేక ఒక మిణుగురు పురుగును అగ్నికణమనే భ్రాంతిచేత తీసుకవచ్చి ఎండుకులలో చేర్చి పూదుము ద ఒక పావురము అది అగ్నికాదు, అనిబోధించగా ఒకమర్కటము మండిపడి, ఆపావురమును పట్టుకొని బాధించిన కథ జ్ఞాపకమువచ్చుచున్నది. నాకు ఆంధ్రమహాసభతో సంపూర్ణ సానుభూతివుండి, అవిషయాన్ని "జీలకర్ర"లోనే వ్రాశాను. ఆంధ్రోద్యమంతో నాకు పరిచయం లేదని తమరువ్రాయడం అహంభావం కంటే మరేమీకాదు!

"ఆంధ్రోద్యమం దాని ప్రదమావస్థను ఏ రాజకీయోద్యమంగా మారిందని" తమరువ్రాశారు నేను సూచించినపనులను చేయడానికి వేరే సంస్థలు కావాలని తమరువ్రాశారు! ఆపనులన్నీ టినీ ఇతరసంస్థలు జేస్తే, ఇక తమ ఆంధ్రమహాసభ చేసేదేమిటి? రాజకీయ ఆందోళనమా? అట్లయి నచో తమరు నియమావళిని చదివియుండరు! "ఆంధ్రుల వృద్ధిమార్గోన్ముఖములగు సర్వసమస్య ములకు" ఆంధ్రమహాసభ బాధ్యతవహించినదన్న

విషయం తమబోటివారికి తెలియకపోవడంలో ఆశ్చర్యమేమీలేదు! ఆంధ్రమహాసభ ఒక్క రాజకీయ ఆందోళనకే ఆశయంగా పెట్టుకొన్నట్లయితే అది నియమావళియందే వ్రాయబడి వుండవలసినది!

"ఆంధ్రశబ్దం ఏమైనా కొంత ప్రోత్సాహాన్ని కూడిస్తుందని" శ్రీవారు వ్రాశారు. ఆయితే తమరు ఉద్రేకంలో "జీలకర్ర"ను ఆమూలాగ్రం చదివి యుండరు! అందులోనే ప్రశ్నించాను "ఆంధ్ర ప్రాంతమెంతవరకు?" అని సర్కారువారు నిర్ణయించిన తెలంగాణమా? యని ప్రశ్నించాను ఆ "ఆంధ్రప్రాంత" మెంతవరకో సభానియమావళిలో నిర్వచింపబడియుండలేదు ఇంతచిన్న విషయాన్ని తెలుసుకోకుండా తమరు "ఆంధ్ర ప్రాంతం! ఆంధ్ర ప్రాంతం!" అని కేకలు వేయడం చూస్తే నవ్వొస్తున్నది!

రాజకీయాలలో ముందుకుపోవడం ఆంధ్రేతరులకు కూడా అవసరమే కాబట్టే వారినికూడా యీ నిర్వచనంలో చేర్చానుఁ" అని తమరు వ్రాశారు! ఇట్లాంటి తెలివిగల ఆలోచనలు తమబుర్రలో పుట్టించినందులకు భగవంతుని ధన్యవాదా లర్పించుచున్నాను. తమరు సెలవిచ్చినమాటనిజమే కాని, అవస్తుతది ఆంధ్రమహాసభకు సంబంధించినది తమరు తెలుసుకోవాలి! ఆంధ్రమహాసభ ఆ పేరు సార్థకముగా అవుతుందిగాని పేరును సంస్కరించుకొనక తేనెకు ఇతర ... సంస్కరణ, స్టేట్ కాంగ్రెస్ సంస్థ బహిష్కరింపబడినది గనుక ఆపదమన్నిటినీ "ఆంధ్ర మహాసభ" పేరుకింద ఉద్యమించడం మాన మనిపించుకోదు ... "సోమలింగము" ఎంత అర్థంవుంది? దానిలో సోమలింగం ఏమీ లేకపోయినా ప్రజలను మోసగించడానికి ఆపేరు పెట్టారు, దానిని సహించడానికి వీలులేనంతటి మోస! స్టేట్‌లో రాజకీయసంస్థలకు తావులేదు. కాబట్టి ఆంధ్రమహాసభను ఆయుధంగా వినియోగించుకొంటామనడం చాల అన్యాయం! ఆంధ్ర మహాసభకు తీరని కళంకం!

"ఈ నిర్వచనంవల్ల మా అనుభవంలో, ఉద్యమానికి ఏవిధమైన నష్టమూ కలుగడంలేదని" శ్రీవారు శెలవిచ్చారు, శ్రీవారికి "ఉద్యమం" ఏమిటో తెలిస్తే అట్లా వ్రాసియుండరు, ఈనిర్వచనంవల్ల కాంగ్రెసువాళ్ళకు యీవచ్చాబత సమస్యలకు నష్టం కలుగకపోవచ్చు! కానీ ఆంధ్రోద్యమానికి ... సమస్యలమీద ... కావాలె! మీ రికార్డ్ ... బాగుంటుందనుకున్నాను. కాంగ్రెస్‌మంత్రి వర్గంవచ్చినప్పుడు ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రం ఇవ్వబడుతుందని, ఆ గ్రంథ ... ఆంధ్రదేశము ... అఖిల భారతకాంగ్రెస్ ఆంధ్ర ఈ విషయంలో సహానుభూతిమాత్రం చూపిస్తున్నామని ప్రకటించింది. ప్రతిసంవత్సరం కోట్ల కొలది రూపాయలు ఆంధ్రదేశంనుంచి మిగతా రాష్ట్రాలవారు దోచుకొని అనుభవిస్తుంటే వారు భారతీయులనింత మా త్యాగమహించి ఊరుకో వలసిన అవసరంలేదు. అంతటి కాలవృష్టితో చూస్తే కాంగ్రెసులు మనము ఒకమానవజాతి కి చెందినవారము! కాబట్టి వారుచేసే అన్యాయాలను విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వమనే పేరుమీదతలలో సహించవలసివస్తుంది!

కాబట్టి యిట్లాటిప్రశంగాలు చేసేముందు కొంత ఆలోచించుకోవలసింది. ఆంధ్రమహాసభ అంటూనంటే ఆంధ్రులకోసమే... ఆంధ్ర మహాసభ ... ఇవ్వకుండా నిర్ణయించడం ... మహాసభలు జరుగుతుంటే కన్నడ ... మతము ... కేకలు వేయడం ... యావచ్ఛాకతసమస్యలకు ... మహాసభ ... పాటుపడు ...

రైతుకు లాభములు

దీనివల్ల రైతుకు పెక్కువిధముల లాభములు కలుగును, అన్నిటికంటె ముఖ్యమైనది ఈపద్ధతి వల్ల రైతు కోర్టుకు ఎక్కవలసిన అవసరముండదు, ఈపద్ధతిలేకపోయినచో భూమిపైగల హక్కును స్థాపించుకొనుటకై రైతు కోర్టుకు వెళ్ళవలసివచ్చును, అంతేకాక గ్రామములోఉన్న ప్రతిభూమియొక్క సమస్తవివరములు ఉండును.

పరిపాలనా సౌకర్యములు

పరిపాలనాసౌకర్యములను బట్టిచూడ ఈరిజిస్టరులు చాల ఉపయోగకరమైనవి అదాలతులలో తీర్పులకు ఎంతయు పనికివచ్చును, ఇంతే కాక రీసెటిల్‌మెంట్ జేయుటకు, తక్కావీ ఋణము ఇచ్చుటకు, సర్కారుభూములు ఇచ్చుటకు ఈలెక్కలు ఎంతయు పనికివచ్చును.

బాన్ సర్వే

ల్యాండ్‌రికార్డు శాఖవారు పట్టణముల క్క పరిసరములందున్న సాగుబడి భూములు సర్వేచేసిరి, హైదరాబాదునగరము చుట్టూవున్న గ్రామములందున్న భూములపై వున్న వసూలు ... సుమారు ...

ప్రాజెక్టుల క్రింద నున్న భూములు

ప్రాజెక్టుల క్రిందనున్న భూముల సాగును పరిమాణమును తెలియుట ... ప్రాజెక్టుపని ప్రారంభించుటకు పూర్వము వాటిక్రింది భూమి ఆయకు తేదిని, ... నిర్ధారణ జేయబడును, ఆ తేదీ నాటి ... సంబంధించిన ... వివరములు ... కాదు ...

(హై. సమాచారం)

పట్నా విద్యాధికారికి బుద్ధిచెప్పుట

పట్నా విద్యాపీఠము రిజిస్ట్రారు పత్రికలవారిని మీ లేఖలను సెనేటుసభకు పంపుతాము, వారేమి పత్రికలకిస్తారో మాకుముందు చూపించవలెను. జాగ్రత్త అని ఒక చిన్న ఫర్మాను ఇచ్చినందుకు పత్రికలకు కోపంవచ్చి సెనేటుసభలను పత్రికలవారు న్యాయ ... పోరాదు. రిజిస్ట్రారు ... పత్రికలు బహిష్కరించి, వారి ... జరిగినది చూడ కోవచ్చు. అంతవరకు విద్యాపీఠమును బాయ్‌కాట్! ఖబర్దార్!! అన్నారు.

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషా నిలయము

౨ ౨౨-౧౧-౪౩ శుక్రవారము సాయంకాలము ౬ గంటలకు విద్యార్థులవలన వక్తృత్వపోటీ జరుపబడును. గెలుపొందిన వారికి ... బహుమానము ఇవ్వబడును. ... సకాలమునకు దయచేయ ప్రార్థన.

వదులుకోవడం, నిజమైన ఆంధ్రరక్షణలవాళ్ళు వలసిన పనులు ... సోదరులకు ... ఎరికినీ ... "నాయకులవరిస్థితి ..." ... నారు, ... భావ్యమేనా? ... అధ్యక్షులనుండి ... ఆంధ్రమహాసభ ... సంబంధంలేదు ... భారతదేశంలో ఆంధ్రరాష్ట్రం ... కాంగ్రెసు ... ఆంధ్రమహాసభ ... కాంగ్రెసువారు ... ఆంధ్రమహాసభ దిగజారిపోవడం ... రాష్ట్రాలు ... ఆ వమానించడం!

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర కార్తిక బ॥ ౧౩ గురువారము

కల్లుకు సెలవు.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు రాజధానిలో నాలుగు జిల్లాలలో కల్లు, సారా, నల్లమందు మున్నగు మత్తు వస్తువుల నమ్మకమును నిషేధించి యుండిరి. అయిదేండ్లపాటు యీ నిషేధం పనిచేసెను. ఇప్పుడు మద్రాసు గవర్నరు ప్రభుత్వము దానిని రద్దుచేసి మళ్లీ కల్లు సారాకు సెలవిచ్చినది.

కల్లు సారాలపై ఆధారపడు ప్రభుత్వము ఆర్థికముగా తప్పుడు పని చేయుచున్నది. నైతికముగా ప్రపంచములో అన్ని మతాలవారును మత్తును నిషేధించినారు. అట్టి మత్తుకు లైసెన్సు లేర్పాటు చేసి అమ్మించి కోట్లు సంపాదించుట చెడ్డపని. అయితే కల్లు సారాల నుండి కోట్లు ఆదాయము వచ్చుచుండగా ఏ ప్రభుత్వమైనా వదలుకొంటుందా అని అంటారేమో? అట్లు వాదించే ప్రభుత్వము అసమర్థమైన ప్రభుత్వము అని అనవలెను. ప్రభుత్వము తలచుకుంటే పన్నులకు కొదువనా? అగ్గిపుల్లలపై పన్ను, పొగాకుపై పన్ను, అధికలాభాలపన్ను, తిండిగింజలపన్ను, టోలుటాక్సు, బండిపన్ను, బల్లపన్ను, ఎటుతిరిగితే అటు పన్ను తగిలించే ఉపాయాలెన్ని లేవు. అవన్నీ అవలంబించుచునే యున్నారు కదా! అవన్నీ చాలవని మద్రాసు ప్రభుత్వము కల్లు, సారాలను అమ్మించుటకు మళ్లీ మొదలు పెట్టినది.

ప్రజలను అడగండి. వారు కల్లు సారా కావలెనని అంటున్నారు అని అంటారేమో? అదికూడా మంచి మాటకే. ప్రజలడిగిన దంతా ఇస్తారా! ప్రజల నడుగండి, స్వరాజ్యము కావలెనంటారో వద్దంటారో! మద్రాసు ప్రభుత్వము తటాలున ప్రజాభిప్రాయానికి విలువ యిచ్చుటకు నేర్చుకొన్నందులకు దానికి ధన్యవాదా లర్పింపవలసినదే.

కల్లు, సారాలలో మంచి బలపదార్థాలున్నందున దాన్ని ప్రజలకందించుట ధర్మమని మద్రాసు గవర్నరు ప్రభుత్వము వాదించుచున్నది. మాంసములో మంచి బలమున్నదని ఎవరైనా నిర్బంధముగా తిననివారిని తినుమం మన్నారా? లశునము మున్నగు వానిలోను బలపదార్థాలున్నవి! బలపదార్థాలతో [illegible] చాలా నగనట్టి కొన వలసివస్తుంది. మద్రాసు ప్రభుత్వ విచిత్ర తర్కము హాస్యాస్పదము.

అసలు మన దేశాన్ని నాశనము చేయునట్టిది ఆబ్కారీ కచ్చేరీ. దానిని రద్దుచేయువరకు జనులకు స్వాతంత్ర్యము కలుగదు. భారతదేశము లోని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము కాని, దేశీ రాజుల ప్రభుత్వాలుకాని ఈ ఆబ్కారీని ఎత్తివేయనంతవరకు వారు తమ ప్రజల కపచారము చేసినవారే యగుదురు. అమాయకులను నమ్మించుటకై ఇదిగో చూడండి మేము మితపాన సంఘాన్ని స్థాపించినాము. ప్రజలకు నిషాలోని కష్టనష్టాలు బోధించుటకై ఏర్పాటు చేయించినాము అని అంటారు. ఇక దుష్ట వస్తువులకు లైసెన్సు ఇచ్చి ఎదుట పెట్టి పైపైన శ్రీరంగనీతులు చదివితే ఎవరు వింటారు, ఇదంతా వట్టి బూటకము. జనులు ఇట్టి బోధలచే మోక్షులవలె నిగ్రహశక్తి సంపాదించుకొనజాలరు. మొదట ఆబ్కారీ కచ్చేరీని ఎత్తివేసి మద్యపాన నిషేధశాసనము చేసి తర్వాత బోధచేస్తే అది జనులలో బాగా స్థిరపడిపోవును.

జనులు దొంగతనముగా సారాయి చేసుకొంటున్నారు. అట్టి కేసులే చాలా ఎక్కువైపోయినవి. అందుచేత మళ్లీ కల్లుసారాలకు సెలవిచ్చినాము అని మద్రాసు గవర్నరు రాజ్యము అంటున్నది. ప్రతిశాసనానికి వ్యతిరేకులుండనే ఉంటారు దొంగతనములు చాలా అయితే దొంగతనము బాహాటముగా చేయుటకు సెలవిస్తారా ఎవరైనా? శాసన విరుద్ధముగా జనులు ఆచరించితే ప్రభుత్వమును నడిపించేవారు అట్టివి నిర్మూలము చేయుటకై ఇంకా మొక్కవగా ప్రయత్నించవలెను. అట్లు చేయు లేకపోతే తమ అధికారులలో లోపమున్నదని గ్రహించవలెను. ఏవిధముగా చూచినను మద్రాసు ప్రభుత్వ తర్కము హాస్యాస్పదముగా నున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము చేసినది మేము పసందు చేయము. మేము పూర్వమువలెనే కల్లు, సారాలకు సెలవిస్తాము అది మాయిష్టం అని సీధాగా అంటే ఎంతో అందముగా ఉండేది. కేసు బలహీనమైతే వకీలు మరీ మరీ విజృంభించి ఉపన్యాస మిచ్చినట్లుగా తాము చేయ దలచిన కార్యానికి ఏదో అడ్డా దిడ్డా నాలుగు కారణాలు చూపి చేయుట యెందులకు? మద్రాసు ప్రభుత్వచర్య సర్వదా గర్హ్యము.

ఆర్యప్రధానునింట నృత్యము

కారనురోజాలక్రిందట శ్రీకొటకొండ సిద్ధిలింగప్పగారు ఆర్యప్రధానునింట బొంబాయి చంద్ర ఉమయువతి డ్యాన్సుజరిగెను. రండోరోజారామకృష్ణమాజపు అధ్యక్షులగు శ్రీశెట్టి బుచ్చన్నగారి యింటిలో జరిగెను, ఈ డ్యాన్సులో కొందరు యువక సాహుకారులేగాక గౌరవనీయులగు ఉద్యోగులుకూడ పాల్గొనియుండిరి.

(సేవకుడు)

హైద్రాబాదునగరములో కాని చుట్టుపట్టులో కాని ఎవ్వరున్నా ఇకముందు ఊరేగింపు చేయ గూడదు చేయదలచినచో కొత్వాలుయొక్క సెలవు పొందవలసియుండును అని ప్రభుత్వము వారు శాసించినారు,

*

హైద్రాబాదు నగరములో పెట్రోలుదొరకుట కష్టమైనది. పెట్రోలు ఒరినిగాదొరకునవాగకు నగరకొత్వాలీలో ఇదివరలో పెట్రోలుకూపనులు కలవారు వాటినిదాఖలుచేసి కొరకూపనులుపొందవలెను పెట్రోలుఇచ్చుట తాత్కాలికముగ చాలా తగ్గించినారు

*

హైద్రాబాదు రేడియో

తెలుగు కార్యక్రమం

మంగళవారం, ౩౦వ తేది ౩౦౩ఫ, ౧౦౫ నుండి ౫—౩౦ వరకు రికార్డుసంగీతం, నిజాం రాష్ట్రములో ఖనిజసంపద — శ్రీవేంకటేశ్వరరావు గారు రికార్డుసంగీతం శనివారం, ౨౭తేది ౩౩ఫ, ౫నుండి ౫—౩౦ వరకు రికార్డుసంగీతం—అభ్యుదయ రచనలు (౨ద్వి)—శ్రీ ఖాసా కృష్ణారావుగారు, శ్రీ బి యస్. శెట్టిగారు—సంగీతం

మంగళవారం, ౩౦వ తేది ౧౧౩ఫ, ౫నుండి ౫—౩౦ వరకు స్త్రీలకు ప్రత్యేక కార్యక్రమం

శని ౨౦, ౨వ తేది ౩౩ఫ — ౫నుండి ౫—౩౦ వరకు రికార్డు సంగీతం నిజాంరాష్ట్రములో వృత్తి [illegible] నాయుడుగారు-సంగీతం.

ధాన్యసంగ్రహణం

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వంవారిట్లుశాసించినారు ఈక్రింది తపబరచిన స్థలాలలో తప్ప మొత్తం రాష్ట్రంలో కొనుటనుండి పండించిన ఏకరా గింజవిధ కాసించినప్రకారము ధాన్యంవసూలు చేయబడును. ఈక్రింది స్థలాలకుమాత్రం అది వర్తించదు.

[౧] మహబూబునగర ముజిల్లాలో మున్నగూరు ఆదిలాబాదు మధ్యప్రదేశాలు [౨] జటిప్రోలు పాల్వంచ సంస్థానాలు, వరంగల్ లోని బూర్గంపాడు మొదలగు తాలూకాలు, మంగపేట తాలూకాలోని అడవిప్రదేశాలు [౩] కరీంనగరులోని మంథెనలో మహదేవపూరు భాగం [౪] ఆదిలాబాదులోని బొంతల ఉట్నూరుతాలూకాలు.

యువజన గ్రంథాలయ ప్రథమ వార్షికోత్సవము

జనగామ

౨౧-౨-౫౩ ఫ, శుక్రవారము శ్రీబిరుదు వేమయ్యగారిఅధ్యక్షతన జనగామలో వైశ్యజనసంఘ ధర్మశాలలో గ్రంథాలయపు ప్రథమవార్షికోత్సవము జరుగు సభలో శ్రీలోకనంది శంకరనారాయణ ఎం.ఏ. శ్రీవిద్వాన్ కంజల వెంకటనర్సింహాచార్యులు, శ్రీరావినారాయణరెడ్డిగార్ల ఉపన్యాసము లుజరుగును,

---

ప్రధానామాత్యునికి వినతి

హైద్రాబాదు ప్రధానామాత్యులకు వరంగల్ జిల్లాలోని మహబూబాబాదు తాలూకా రైతులీవిధముగా వినతిపత్రము సమర్పించుకొన్నారు,

పెంబిడివరలో తమనుస్వయముగా పులారాం కట్టను మరమ్మతుచేయించుమనియుములో కెనరపెట్టుకొనియుంటిమి. దానిభాగుచేసిన ౩౦౦౦ ఎకరాలభూమిలో ఎక్కువగా తరీకిసుఅగును, మరొక ౩౦౦౦ ఎకరాలలో ఖుష్కీకిసుఅగును, ఆభూమిని మాలోదీనవారికి పంచిపెట్టుటకై ప్రాదేయపడితిమి, ఇతవరకు దీనిమీద విచారణయెదో సమర్పించుకొన్నాము, ఇప్పుడేమో మరమ్మతు కాంట్రాక్టు అని ఇంజనీర్లవద్దకి అంచనాలు చేయించుచున్నారని వింటున్నాము, అంచనాలు చేసి మంజూరీఅయి రిపేరుఅగువరకు ఎంతోకాలంపట్టును అంతవరకు మాకుభూమిని ఖుష్కీనిస్తూ ప్రసాదించండి అని ప్రార్థించుచున్నాము, ఎక్కువ పంటపండించేయుద్యమానికిది సాయంగాఉంటుంది:

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు

హైదరాబాదు

౨౦—౧౧—౪౩

మనరాష్ట్రమున మాతృభాషాభిమానమును సాహిత్యాభివృద్ధిని, తద్వారమున సంస్కృతి, ప్రచారమును పెంపుగాలించుటకై పరిషత్తు స్థాపించబడినదని రాష్ట్రీయులెల్లరు ఎరిగినదే. పరిషత్తు యేదేశముయొక్క కార్యములుసఫలపడవలెనన, రాష్ట్రీయులగు సారస్వతసేవకుల సంపూర్ణాదర సహాయములు తప్పక కావలసియుండును, అందుచే తెలంగాణముసంబలి యన్ని ప్రాంతములవారును తమ తమ గ్రామాములలో నున్న పండితులు, కవులు, గ్రంథకర్తలు, వ్యాసకర్తలు, కళాకోవిదులు. మొదలగువారి పేర్లను శ్రమపడియైనను సేకరించి వారి పేర్లను వారిచే రచింపబడిన గ్రంథముల పేర్లును, వాటి ముద్రితాముద్రిత ములను — వ్రాసి వారికి సంపూర్ణాభిమానముగా విద్యాపైనుశ్యములనుసూచించియు, పరిషత్కార్యదర్శికి తెలుపవలసినదని ప్రార్థన. అందుచే పరిషత్తువారప్పుడప్పుడు పూనుకొను గ్రంథరచనా సందర్భములలో తగినవారిని ఎదుకొని వారిమూలమున కొంత సారస్వతసేవ సబహుమానముగా చేయించుట కవకాశముకలుగును. ఈవిషయమును తెలిసినవారు గోలకొండ పత్రికా పాఠకులు గమనించి, చదువనివారికిగూడ ప్రచారముచేసి మాకీవిషయమున సంపూర్ణముగా వివరములు తెల్పగలరని కోరుచున్నాను;

బిదురు శేషయ్య

స్థా. కార్యదర్శి

ఎలుకల ఫలాహారం

బొంబాయి నగరులోఒక స్త్రీతనభర్త, తనపిల్లలనుపోషించలేక పారిపోయినందున జీవనార్థం నగరానికివచ్చెను కాని ఆమెకు కూలీదొరకలేదు. తుదకు గతవారము మాహిమ్‌లో మలమలమాడి చచ్చిపోయెను. ఆమెప్రక్కన ఒక మూసలిది యిద్దరుపిల్లలు స్మృతితప్పి పడియుండిరి, శవాన్ని ఎలుకలు కొంతవరకు కొరికి ఫలాహారం చేసి యుంచెను

విజ్ఞానవర్ధని

అచ్చు.

హిందూస్థానములో మొట్టమొదట ముద్రణము క్రీ. శ. ౧౬వ శతాబ్ద మధ్యమందు ప్రవేశ మయ్యెను. గోవాపట్టణములో జెసూయిట్ పాదరీలు దాన్ని ప్రవేశపెట్టిరి. కాని వారు దేశభాషలను రోమనుఅక్షరాలలో వ్రాసి అచ్చువేసిరి, మలబారులో తమిళ అక్షరాలకు మూసపోసి అచ్చును క్రీ.శ.౧౫౭౭లో ఫాద్రీలే సిద్ధముచేసిరి, మలబారులో అంబలకాడు అనుచోటవారు గ్రంథాలుముద్రించిరి. కాని టీపూసుల్తాను మలబారుపై పడినప్పుడు దాన్ని అందుండు గ్రంథాలను ధ్వంసముచేసెను. ఆవిషయములో బ్రాహ్మణులు తమకునచ్చిన ఉత్తమ గ్రంథాలు తీసుకొని అడవులకు పారిపోయిరి. మొట్టమొదటి తమిళనిఘంటువు క్రీ. ౧౬౭౯లో అచ్చయ్యెను.

రామాయణ వానరులు.

రామాయణములోని వానరులు కోతులుకారు, వారు మనుష్యులే. వానరపదము [illegible] తమిళాంధ్ర మూలపదముయొక్క అపభ్రంశముగా కానవచ్చుచున్నది. రైవాక్ (ధనవంతుడు) రావణుడు అయియుండును. అట్లే తమిళములో విణ్ణవర్ (విష్ణువారు) అనుపదమున్నది దేవజాతివారు అని యర్థమగును. అది వాడుకలో విణ్ణార్ అయ్యెను. అదియే వానరులయ్యెనేమో?

హంస

హంస అంటే ఏమిటో ఎవరున్నూ ఎరుగరు. కవులుమాత్రము చూచినట్లుగానే అద్భుతవర్ణనలు చేస్తారు. యథార్థమేమంటే హంసలనగా పెద్దబాతులు. భావుకాస్త్రము గారిగినవారికి బాగా తెలిసిపోయినది. పాలు నీరు కలిపి ముందుపెట్టితే హంస దాన్ని వేరుపరుచును అని కవులువర్ణించినారు. కాని వారుకాని వారి పెద్దలుకాని ఆపక్షిని ఆపనిని చూచిలేరు అదంతా అబద్ధము. తక్క [illegible] ములో హంస సోమరసమును నీటినుండి వేరుచేయుననియు క్రౌంచపక్షి పాలను నీటినుండి వేరుచేయుననియు వ్రాసినారు. వైదికుని నమ్మినచో జనశ్రుతిని నిరాకరించవలసినదే. మరి ఆ ప్రమాణము నమ్మదగినదేనా?

క్రొత్తధాన్యాల శాసనములో మార్పు లవసరము

(అయిటిరెడ్డి) కన్నంపల్లి తా॥ సుల్తానాబాదు

౨౦.౨.౫౩

దాదాపు ఒక మాసమునుండి; పైశాసనము యొక్క లోటుపాటులగురించి; పత్రికాదయితలు శక్తివంచనములేకుండ తమ సంపాదకీయములచే ప్రభుత్వదృష్టి మరల్చుటకై భగీరథప్రయత్నములుసల్పుచుండ; మహారైతుసంస్థానాయకులు నోరువిడగబట్టుకొని; దిక్కులేకుండ; మార్చుటకు ప్రబల కారణము పీరుంకుమిరాశదారీ వర్గసంబంధముగుటచే కాబోలు! మరియు ప్రస్తుతము క్రొ.ధా.శా. కావలసిన కొన్నిమార్పుల గురించి యీక్రింద; చర్చించుచున్నాము:-

౧ రైతాంగమునకు; వలయు; నిత్యజీవితావసరములకు అ, (కుటుంబ; వ్యవసాయఖర్చులు) ధాన్యం భద్రపర్చి; మిగిలినధాన్యమునకు ధర వెంటనే నిర్ణయించి ఆట్టినిర్ణీతమైనరొక్కము; రైతులు చెల్లింపవలసిన సర్కారుశిస్తులలో; మినహాయించుటకు; ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఆజ్ఞలను ప్రసాదించవలయును.

ఆ. ప్రత్యేక పరిస్థితులలో; మిగిలిన రొక్కమును; రైతులచే ఎన్నుకొనబడిన; గ్రామ సమితిద్వారా వారికందజేయవలయును యీపద్ధతి వుభయ;పక్షములవారికి (ప్రజలు ప్రభుత్వము) అనుకూలము గాను; అందుబాటులోనుండునుగదా కాక; ప్రభుత్వకార్యాలయములందు, (కచ్చేరిలలో) కార్యభారముతగ్గుటయు మరియు గ్రామాధికారులమ యితరాధికారుల్లమచేయు; అర్థిక;పురంత్రములచే అవిద్యావంతులగు; రైతులురక్షింపబడుదురు.

ఏలనన! యిట్టిసందర్భములో, ప్రభుత్వమువారు; ఎంతకఠినమైన; పద్ధతులను సల్పినను; సఫలీకృతులగుటకు; ప్రబలనిరోధకమైన మన రాష్ట్రమండలి; అంచగోండి తనమే, గొప్ప కారణము.

౨. అ. గ్రామాచారముగా మారిన, నాగుల పద్ధతివలన నాగులయ్యాలకివ్వవలసి (౧౦౦కి ౧౦౦ శేర్లపెచ్చు) ధాన్యం పెచ్చుతో యిచ్చివేయుట యేకాక మిగిలినస్వల్పధాన్యం,పొట్టబెట్టుకొన్న లీనరైతులచేపునాసజొన్నలాతినుకొనకుండఆజ్ఞయిచ్చి యిట్టిలోపమును ఏలాటి ప్రభుత్వపన్నులకు గురి కానట్టిసాహుకారులనుండియు. ౧౦౦కి ౧౦౦ శేర్లపెచ్చులు తీసుకొనుచుండిన 'నాగులయ్యాల' నుండి పూర్తి చేసుకోవలయును.

ఆ. ప్రభుత్వముచే నిర్ణయింపబడిన స్కేలు (ధాన్యం) యివ్వజాలని స్థితిలోనున్న బీదరైతు లప్పుడే క్రొ.ధా.శాసనమునకు తెలచి బాగ్గుగనులు మరియు యితరపరిశ్రమాకేంద్రములకు ఫలాయనమగుచున్నారు. కాబట్టి రైతులను యీశాసనము నుండి ప్రత్యేకపర్చవలయును.

తదితరములనుండి 'భూమిని ఆస్తిగా పెట్టుకొని ఆర్థికముగ, నైతికమున కాష్తకారులను పీల్చి పిప్పిజేయుచు ఇంద్రభోగము లనుభవించుచున్న జమీదారీవర్గముపై (జాగీరుదారు, మక్తెదారు బంజరుదారు అగ్రహారీకు మొ) క్రొ.ధా. శాసనము అమలు పరచుటకుబదులు ఉపేక్షచూపి పై బిడ్డాకృతస్త్రీప్రయోగ మునిపట్లు ఎవలనకవానలనక బండచాకిరిచేసి అనాదినుండి జమీదారు వర్గములవారి ధనాగారములు నింపుమనింపుచు కల్యపంజరములగా తయారైన నిస్సహాయ నిర్భాగ్యజీవులను బీదకాలందార్లనుమాలాతోంచి ప్రభుత్వమువారు

[illegible] ధ్వనరాలోదించి అనుగ్రహించి అధరుపజీవమూసించుటరొందుకొన్న ధాన్యం పైనుదహరించిన వర్గములవారిచే (జమీందారుల) వసూలు చేయు ఏర్పాటు వెంటనేజేసినచో బీదవ్యవసాయకులకు కొంతవరకుసాయము కల్పించినవారగుదురు

౪ అతివృష్టి,అనావృష్టివలన చెడిపోయిన పైరుల పై న్యాయసమ్మతమైన తీర్పుచేయు అధికారము ప్రజాభీష్టముచే ఎన్నుకొనబడిన గ్రామ సమితి కుండవలయును.

ఇ. అప్పటికే గ్రామాములందు ప్రభుత్వముచే నిర్ణయించబడిన స్కేలుకంటె ఎక్కువ ధాన్యం వసూలుచేయుచున్నారు. కాబట్టి ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన ఆహారకమిటీల పర్యవేక్షణ కార్యనిర్వాహకవర్గమొకటి దానిని సెలకొలుపుటకై ప్రభుత్వము వెంటనే ఆజ్ఞను ప్రసాదించవలయును.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు
(వరంగల్ జిల్లాసంఘము)

స్వభానుసం॥ కార్తిక శు ౧౦ ఆదివారం నాడు సాయంత్రం ౬గంటలకు ఆంధ్ర పాఠశాలలో శ్రీయుత ఆమనూరు కృష్ణమూర్తిగారి యధ్యక్షతన సారస్వతసమావేశము జరిగినది-శ్రీ యం.యస్. రాజలింగంగారు "గ్రామసేవక విజ్ఞానము" అను వ్యాసము టి.రంగాచార్యిగారు "భాషాసమస్య" ఉపన్యాసము పరిషత్ కార్యదర్శి కొంపల్లి ఆంజయ్యగారు "సంధ్యాదేవి" అను [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible] చదివిరి. అధ్యక్షులైన శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు "ఆంధ్ర భాష"సమస్య ఉపన్యసించుచు పరిషత్ వారు చేయుసేవను కొనియాడుచు ఆంధ్రులు పరిషత్ కారిసేవను గుర్తించి తోడ్పడవలెనని [illegible] రించిరి. ధన్యవాదములతో సభ ముగిసెను.

తరువాత పరిషత్కార్యదర్శి ఆంజయ్యగారు ని. రా. సా. పరిషత్ పాఠ్య పుస్తకముల ౨, ౩ గంటలవరకు [illegible] రాజలింగంగారింటిలో చెప్పబడుచున్న విద్యార్థులు [illegible] చదువవలెనని తెల్పిరి,

కొంపల్లి, రాజయ్య

చీనావారి త్యాగం

షాంకిపల షుష్కదుచీనా-లిని జపానుబలవంతముగా తమసైనికుల లారీలను నడపుటకు నియోగించిరి. ఆచీనాయువకులు దానిని అవమానముతో భావించుచు ప్రతీకారముచేయదలచి లారీలను మహావేగముతో ఒకనిండునదిలోనికి నడిపిరి. అందుచేత లారీలలోనిజపాను సైనికులతోసహా చీనాయువకులును మరణించిరి.

కొత్తగూడెంలో క్రీస్తుమతంవారు ఒక గిర్జా కట్టినారు. ఒక ఆస్పత్రిని కట్టినారు. ప్రారంభోత్సవ మిటీవలనే జరిగెను.

కాంగ్రెసు జయం

బొంబాయి కార్పొరేషనులో ఆరుస్థానాలు ఈమధ్య ఖాళీపడినవి. వాటికి పోటీజరిగినది అన్నింటిలోను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఎక్కువ వోట్లు ప్రజలిచ్చి వారిని గెలిపించినారు

ఒకలక్ష మహాదానము

బీదరుజిల్లా హుబలగుండి నివాసులైన శ్రీ ఫత్తేపూర్ శరణప్పదొరగారు మొన్నటి దసరా మహోత్సవ సందర్భమున కర్ణాటక దేశపు వీరశైవుల విద్యాభివృద్ధినిగూర్చి ఒకలక్ష రూపాయీల మహాదానమును గావించినారు. ఇది చాల గొప్ప విషయము. ఇదివరకు మహారాష్ట్ర వీరశైవులకును ధర్మగ్రంథ ప్రచారము కొరకై శ్రీవారుగారు పెక్కువేలు ఇచ్చియున్నారు. నిజాంరాష్ట్రములో ఇట్టిమహాదాతయుండుట గమనింపదగిన విషయము. అన్నివిధముల వెనుకబడి కష్టములను అనుభవించుచున్న ఆంధ్రవీరశైవుల విద్యాభివృద్ధినిగూర్చియును శ్రీ శరణప్పగారు బాగుగా శ్రద్ధవహించవలయును. వీరి పూర్వపురుషులు ఆంధ్రదేశీయులని [ఫత్తేపూరు, తాలూకా హుజూరునగరు, జిల్లా నల్లగొండ] వినుచున్నాము. ముందు శివరాత్రి లోపుగా యీ ఆంధ్రవీరశైవుల భాగ్యమును శ్రీవారు నిర్ణయింతురని యాశించుచున్నాము.

ఒక యాంధ్రుడు

కృష్ణమ్మవేదవిద్యాలయము

(గంగవరం)

దాన కలిత వృద్ధులగు శ్రీ వరేటి కృష్ణమ్మగారు (కమ్మవారు) ౩౦౦౦౦రూ॥ విలువగల ౨౫ ఎకరముల భూమిని, ౬౦౦౦ విలువ జేయుపెంకుల మిద్దె భవనమును (డాబా) సార్వదేశిక ఆర్యప్రతినిధి సభవారి యాజమాన్యమున విద్యాలయమును గురుకుల పద్ధతులమీద నడపుటకుగాను ట్రస్టీలను ఏర్పరచి రిజిస్టరుచేసి విద్యాలయమును నడిపించుచున్నారు. ౨౦మంది విద్యార్థులున్నారు. ఒక భోజనాలయము కూడా సాగించబడుచున్నది. ఈగ్రామము బెజవాడనుంచి మద్రాసుకుపోవు రైనులో చీరాల వేటపాలెం, కడవకుదురు స్టేషనులకు ౧౬,౧౧౨ మైళ్ళదూరములోనున్నది. బెజవాడనుంచి కడవకుదురుకు రూ౧,౭౬ చార్జి. ఇందలి ప్రధానాధ్యాపకులు గాంధీపూర్వసార్వదేశిక ఆర్య ప్రతినిధిసభా ప్రచారకులును, భారతస్వాతంత్ర్య ప్రథమయుద్ధము, చేతావనిఖండన, ఆర్యాభివినయము మొ॥ గ్రంథరచయితలును, ప్రసిద్ధవిద్వాంసులునగు శ్రీ ఆన్నె కేశవార్యశాస్త్రిగారు పనిచేయుచున్నారు. హిందీ, తెనుగు, సంస్కృత భాషలు నేర్పబడుచున్నవి. తమస్థానమును ఆర్యశిక్షాదీక్షలయందభివృద్ధి చేయించదలచిన దంపతులీ సుసమయమును చేయిజారిపోనీయకుందురు గాక! భగవంతుడీదాతృత్వమునకు దీర్ఘాయువొసగుగాక! విశేషములు తెలుసుకొనగోరువారు, రిప్లయికార్డు వ్రాయవలయును.

చిరునామా—

శ్రీవరేటి కృష్ణమ్మగారు పి. ఓ. గంగవరము వేటపాలెము గుంటూరుజిల్లా.

ఆంధ్ర జిల్లాసంఘ సమావేశము

(స్వ. వి.) మహబూబునగరము ౧౭—౧౧—౪౮

ఈజిల్లా కమిటీఅధ్యక్షులగు శ్రీ మందుముల రామచంద్రరావుగారు, మరికొందరుసభ్యులు నేటి రాత్రి లోకలుదిచ్చేసిరి. భోజనానంతరము స్థానిక జిల్లా కార్యాలయములో నే రాత్రి ౧౦,౧౧ లకు ఈసమావేశము ప్రారంభింపబడి రాత్రి ౧౨. ౩౦వరకు జరిగెను. దీనిలో కొల్లాపురం, అలంపూరు, మక్తల్ స్థానిక కమిటీసభ్యులు పాల్గొనియుండిరి. కోరముపూర్తి యయ్యెను. కమిటీసభ్యులు కానివారుకూడ పలువురుపాల్గొనియుండిరి. ఈ క్రిందిసమస్యలపైచర్చచేయబడి తీర్మానింపబడెను.

౧ స్థాయిసంఘ కార్యకారిణీసభవారు తీర్మానించి ఆమోదనకై సూచనగా పంపిన తీర్మానములను ముందిడుకొని పూర్వపుజిల్లా ఉపనియమములనుసవరణచేయబడెను. అనుమతినొసంగుటకై స్థాయిసంఘమునకు పంపబడెను.

౨ ఆహారసమస్యపరిష్కారవిషయమై స్థాయి సంఘముయొక్క తీర్మానాన్ని బలపరుస్తు ఈ సారి మహబూబునగరం జిల్లాలో పునాసచేలు పూర్తిగా నష్టపోయినవి. కాబట్టి ఈ సంవత్సరము వఱకు సర్కారు వసూలు చేయదలంచినధాన్యమును తీసుకొనగూడదనియు, బీదలకు ధాన్యము పప్పుయి చేయుపద్ధతులలో ప్రజాహితకార్యకర్తలు కూడ గ్రామకమిటీసభ్యులుగా జేర్చి వారిసంప్రదింపుపై ఈసమస్య పరిష్కారము చేయవలయునని తీర్మానింపబడెను. ఈసంబంధములో ప్రచారము చేయుటకు వాక్స్వాతంత్ర్యము కార్యకర్తల కివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారితో కోరిరి.

౩ ఈజిల్లావార్షికోత్సవము ఈ సంవత్సరము నకై అలంపూరులో ఏర్పాటు చేయబడినది. కార్యదర్శి మరికొందరిసభ్యుల సంప్రదింపుచే స్వామాఘ బహుళ, ౧౫; ఫిబ్రవరి ౧౧,౧౨, తారీకుకేర్పాటు చేయబడినవి.

జిల్లాకమిటీకివచ్చిన మక్తల్ తాలూకాసభ్యులు రాత్రి కొంతవరకు వేచియుండి నిద్రచే కునుకుచుండిరి. కార్యదర్శిగారు టీ, సప్లయి జేసినను ఏ కొవారిని నిద్రవిడువలేదు.

కోటకదిర

(స్వ. వి.) ౧౫—౧౧—౪౮

కోటకదిర, ఒబ్బాయిపల్లి మొదలుగాగలదేవరకదిర పట్టివారు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము ౧౦ఎకరాల కంట్రోలు ఏర్పాటుచేసి రైతులతో యకరా ౧కి ౩ ౨౦ జొన్నలు యివ్వవలసినదని యిబ్బంది పెట్టుచున్నారు. ఇక్కడ జొన్నచేలు సరియైనకాలములో వర్షాలులేనందున కంకులు పాలుపట్టలేదు. కొన్నిచేలు పాలుపోసినతర్వాత మితిమీరివర్షాలు పడుటచే నీరుపట్టి నల్లబారిపోయినవి. పురుగుపట్టి కంకులన్ని, రాలుపోయినవి, జీతగాండ్లకుకూడ అంబలి కాసిపోయుటకు ధాన్యములేకుండాపోయినవి.

కిరోసిన్ చక్కెర కరవు

కోస్గి కథ

స. సాలార్జంగుజాగీరులోని కోస్గిలో ఇంచుమించు ౧౨౦౦౦ జనసంఖ్యకలదు. ఇంతపెద్ద స్థలానికి ౫సంచులచక్కెర ౨౦౦ గ్యాలనుల గ్యాసునూనె పంపుచున్నారు. నూనెకై అమ్మేదుకాణమువద్ద నూర్లమంది కోడి సంతములో కాళ్లుతొక్కుకున్నట్లుగా ఒకరిమీద ఒకరు విరుగబడి ముష్టియుద్ధం పునఃపునః అని ప్రతిదినం ఆసనపడుచున్నాము.ఇంతియుద్ధంచ్చేసినా తుదకు కాళీకిపోయి కొంగకట్టతెచ్చినట్లుగా రబ్బీసల గ్యాసునూనెను ఒకమనిషి తెచ్చుకొంటాడు, అదికూడా ముందుగాజొరబడిన పైల్వానులకేదొరకును. వెనుకనున్న బలహీనులకు అయిపోయింది పోండి, డబ్బాబోర్లించిచూపితే అయ్యో! గ్రహచారమాఅంటూ ౩గంటలు వేచియుండినవారు నక్షత్రాలనులెక్కించుచూ ఆమేకవారిని సప్తపురుషాంతరాలను దిగదీయుచుచు వెళ్లిపోతారు, ఇంతేకాదు యీ గుంపులోనుండి నూనెతో బయటికివచ్చుట తాడుమీద దొమ్మరి నడకవంటిది, ఇంచుమించు౧౦.౧౨సీసాలు భూమిపాలగును,

పాతతాసీల్దారుపోయి కొత్తవాడు వచ్చినాడు, కొత్తదనంచూపించుటకు ఇకముందు చిట్టీలిస్తామని చాటించినాడు, అట్టిచిట్టీలవారికి నెలకు ఒకసీసా సాధారణం వారికి అధికార్లకు పెద్దసాహుకార్లకు నాల్గుసీసాలు యిస్తున్నారు, రాత్రి దీపాలుపెట్టితే దీపావళిపండుగైనట్లు అయిపోయింది, ఇకచక్కెర కథవినండి, అయిదుసంచుల చక్కెర తలా చేరడు కూడా యీజనానికి నెలకుదొరకుటలేదు, బీదలకు దొరకనేదొరకదు,

ఎస్. భూపతి రెడ్డిగారి అస్వస్థత

(ఓ.వి) సిరిసిల్ల ౭ డై ౧౯౪౮ ఫ.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర మహాసభ స్థాయిసంఘ సభ్యులగు శ్రీ-ఎస్ భూపతిరెడ్డిగారు నిర్బంధములోవుంచబడి ఆరునెలలు కావచ్చెను. నానాటికి శరీరముకృశించి చిక్కిపోయినారు. పక్షము రోజులనుంచి వివిధరోగములకుగురియై శయ్యపైనుండి లేవలేనిస్థితిలోనున్నారు.

౩౦ ఆజూరుసాయంత్రముసిరిసిల్లనుంచి సర్కారి డాక్టరగు శ్రీ.వి.ఎన్. మాధవరావుగారు శ్రీరెడ్డిగారిని దర్శించిరి. చాల చిక్కిపోయినట్లు గమనించిరి. తూకముచూచి విచిత్రపడిరి, ౨౬పౌనులు తగ్గినారట, మూడురోజులకుమందిచ్చి వెళ్లిపోయిరి, మరి మూడురోజులమందు సేవించిన నయముకానందున గ్రామస్థులే రెడ్డిగార్కి మందులిచ్చుచున్నారు. పార్శ్వపునొప్పికి, దండరెక్కలకీడి, బొట్టనవేలుపైజీడి, చీలమండలపైజీడి, ఎదురురొమ్ములోజీడి మెడపైజీడి, కంతలలోజీడి, ఎవరికితోచినట్లు వారుబెట్టిరి. ఒకరుకంటిలోమందు, మరొకరుచెవులోనైతే వేరొకరుముక్కులో, కొందరుకడుపులోనికి మందిచ్చుచున్నారు. ఏమితక్కువ అగుటలేదు, విపరీతముగ బాధపడుచున్నారు. హోంసెక్రటరిగారివద్ద వైద్యసహాయముకై విజ్ఞప్తి పెట్టిన, ఇల్లు వదిలిన జేలులో పెట్టుదుమని జవాబిచ్చిరట, స్వంతడబ్బుపెట్టి ఇష్టమొచ్చినన్ని పత్రికలు తెప్పించుకొమ్మని జవాబిచ్చిరట,

శ్రీ రెడ్డిగారు చాలచిక్కిపోయి తెల్లబడినారు. ఎముకలుతో లేగలవు.

శ్రీరెడ్డిగారు తనకష్టములన్ని కజ్జ పైద్వారా భత్తాలనవాలు ప్రధానమంత్రిగార్కి తెలుపుకొనినారు.

ఇట్లు

క.గిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, అమ్మపురము సిరిసిల్ల
భూపతి రెడ్డితండ్రి.

కావలెను

తెలుగులో బాగుగా కంపోజుచేయ గలవారు వెంటనే కావలయును. వారి పనినిబట్టి తగువేతనము ఇయ్యబడును.

వివరములకు:—

మేనేజరు
గోలకొండపత్రిక, హైద్రాబాదు.

ధాన్యం వసూళ్ల కష్టాలు

నేను ఆంధ్రోద్యమప్రచారమునకై ఘనపురము ఫిర్కాలోని ఘనపురము, నాగల్లు, రాఘువాపురము, వాడికోర్ గ్రామాలలో పర్యటన చేయుచుంటిని. పతిగ్రామంలో ప్రతియేకరానికి ౪ రాం ధాన్యము ౯౦ జొన్నలు సజ్జలు వసూలుచేయు ప జా కమిటీసభ్యులు, శేగేదారు రైతులను పిలిపించు చున్నారు. ధాన్యము వసూలు చేయుచున్నారు.

ధాన్యముసమకూర్చు యభిప్రాయము మంచిదై యుండవచ్చు, కాని పంటలుపండనిఖుష్కి, తరీ నాముల నుండి ధాన్యము రావాలెయునిర్ణయించుట చాలా విచారకరముగానుండును. పటేలుపట్వారీలు, కాస్తుకార్లను వెంటనిడుకొనిపోకయే తమ యిష్టప్రకారము ప్రతిసెంబములో కొంతకాస్తు అయినట్లు వ్రాసుకొనుట రైతులకెంతేనినష్టము.

పంజాకమిటీవారైనా ఈవిచారణచేయుటకు, బాధ్యులు కారట. పటేలుపట్వారీలు వారియిష్టము వచ్చినట్లు వ్రాసినప్రకారముగా, కాస్తుకార్లనుండి వసూలు చేయుటయే తమకధియని చెప్పినారు. ఒకచో కాస్తుకార్లవద్ద ప్రస్తుతము ఏధాన్యము లేనిచో కొనితెచ్చియివ్వాల్సియుంటుందని సభ్యుల యభిప్రాయము. కాని సభ్యులకుసరియైన పరిజ్ఞానములేదు, ఈ విషయముమీదైన సరియైనపద్ధతులతో చెప్పుదామనుకుంటె, మధ్యమధ్యనవచ్చు శేగేదారుగారు మాపైరిపోర్టు యివ్వగలరట.

ఇట్లు తమవిధేయుడు.
వెంకటరామానుజరావు.
ఆర్గనైజరు
ఆ.మ.ఘనపురం షట్టిసంఘము

వరంగల్

ఈనవంబర్ ౧౩,౧౪ తేదీలలో వైదికకళాశాలా ధ్యుత్సవము.

శ్రీయుత రాజాబహద్దర్ వెంకటరామారెడ్డి ఓ.బి.ఇ. గారియధ్యక్షతలో విజయవంతముగాజరిగినది.

మొదటిరోజు శ్రీ కోయిల్ కండాడ రంగాచార్యులగారు, శ్రీయుత మాదిగొండ మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు, కాశీనాథ్జాగార్లఉపన్యాసములచే సభ ముగింపబడినది.

ద్వితీయదినమున, విద్యార్థులు సంస్కృతాంధ్ర హిందీభాషలలో మనోరంజకముగా నుపన్యసించిరి. శ్రీ ఆమరవాది నరశింహాచార్యులగారు స్వాగత పద్యములలో స్వాగతమిచ్చిరి.

పిదప వరంగల్ ధార్మిక యువజనసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత భాగంటిభాస్కర లింగశాస్త్రిగారు ప్రశంసాపద్యములచే అధ్యక్షుల ౯ రి విద్యాభిమానమును వెల్లడింపజేసిరి.

కార్యకర్త నివేదిక నుపించిరి, శ్రీయుత చిదిరే మఠం వీరభద్రశర్మగారు సంస్కృతభాషాప్రాశస్త్యముగూర్చి ప్రజలకు సులభముగాబోధయగునట్లు ఈభాషవృద్ధిపరుచు భారము మనయందేయున్నదని ఈ మొదలగువిషయములచే ప్రజలనానందింపజేసిరి.

శ్రీయుత బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు వైదికవిషయమును విపులముగానుపన్యసించుచు సంస్కృతభాషాసరళతనుగురించి యుపన్యసించిరి

అధ్యక్షులవారు ఈ యాశ్రమమును జూచి చాలాసంతసించుచు ఈపాఠశాలాభివృద్ధికై వరంగల్ పురవాస్తవ్యులేగాక ఇతరగ్రామవాసులందరును తగుకృషిసల్పవలెననియు, అనతికాలమునందే ఈ సంస్థ యభివృద్ధిగాంచుననియు నుపన్యసించుచు తాము ౫౦రూప్యములనొసగి ధార్మికశిఖామణియగు, శ్రీమాన్ రాజాపన్నాలాల్ గారు రెండు వందలరూప్యములనొసగెదమన్నట్లును, పీరు, ఒక వత్సరమువరకు ఈవిద్యాలయము నడుపవలెనన్నట్లును తెలియజేసిరి

ఈమధ్య శ్రీయుత పులుమాట రామన్నగారు బ్రిడ్జివేయించుటయు, శ్రీయుతలక్ష్మీనేపల్లిజగన్నాథంగారు వంటశాలా నిర్మాణమొనర్చుటయు, పాటుపల్లి చంద్రయ్య శివేంద్రబాదుగారు, విద్యార్థులవసతి నిర్మాణమొనర్చుటయు, శ్రీయుత పులుమాట వెంకటంగారు ప్రతివత్సరము నకవసరమగు మిరపవరగు నిచ్చెదమనియు, నీవిధవాగ్దానములచే రాజాబహద్దర్ గారు చాలా సంతసించిరి

సానుభూతి – ఖమ్మం

శ్రీయుత కోదాటినారాయణరావుగారితండ్రి రంగారావుగారు స్వభానుకార్తీక బ౧౦లు శుక్రవారము దిం-౧౧-౧౯౪౮ తేదీనయు గం౦-౩౦లకు ఖమ్మంమెట్టులో వారినివాస గృహమందు తన ౭౦ఏట దీర్ఘవ్యాధితో మరణించిరి.

అధిక ఆహారోత్పత్తి

బహిరంగసభ

చిటినగరము తేది ౧౪-౧౧-౧౯౪౮

తేది ౧౪-౧౧-౧౯౪౮ రోజు సాయంత్రం ౫ గంటలనుండి ప్రజలు బారులు దీర్చి వాయిద్యములతో వాలంటీర్లు ముందునడువ దాదాపు ఆయిదు వందలమంది ప్రజలుఐక్యతానినాదములు చేయుచు మ.సాఫర్ బంగ్లా దగ్గరికివెళ్లి రాజాబహదర్ గారికి స్వాగతమిచ్చి అచ్చటినుండి ఊరేగింపుతో దాదాపు అరమైలు దూరములో ఏర్పాటుచేసిన బహిరంగస్థలమునకు తీసుకవచ్చిరి. సభావేదికవద్దకిరాగానే శ్రీ వెంకటరామారెడ్డిగారికిజై.అని నినాదములు మిన్నుముట్టెను. తాలూక సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ రావినారాయణరెడ్డిగారు శ్రీరాజాబహద్దర్ వెంకట్ రామారెడ్డి ఓ.బి.ఇ.గారిని ప్రజలకు పరిచయముచు రాజాబహద్దర్ గారిని అధ్యక్షపీఠమలంకరించుమనియు, యీసమావేశోద్యములను ప్రజలకు ఎరుకపరచిరి,కరతాళధ్వనులు చెలరేగుచుండగా రాజాబహద్దర్ గారు అధ్యక్షపీఠమలంకరించిరి. శ్రీ ఎదగనారాయణగారు ఫాసిస్టు వ్యతిరేకగీతములను చదివిరి కలకత్తా నగరములో ప్రజలు తిండిలేక ఏలా మరణించుచున్నారో యనిపాట శ్రీ లక్ష్మీకాంతారెడ్డిగారు చదివిరి. అధ్యక్షులవారు అందరికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు మనదేశముకన్న ఇతరదేశములో ఎక్కువ పంటలు పండించుతారు (రెండంతల మూడంతల) మనదేశములో మనకుమనకూడపండవు. చొప్ప మాత్రమే వెళ్లగలదు. మనవ్యవసాయ పద్ధతులు సరిగాలేవు రొమవులువేయరు, సరిగా దున్నరు బాగుగా పండించండి, మనకు సరిపోను, పోగా మిగులుధాన్యమును ఇతరప్రాంతమునకు పంపించండి, వ్యవసాయ పద్ధతులు లాభప్రద మనుకున్నాము. అట్లులేదు ఆమెరికాచేలు బాగున్నవి, సజ్జలు,జొన్నచేలు బాగలేవు, రైతు పిపీలికాది పర్యంతరం పోషించుతాడు మనకు పశుసంపద సరిగాలేదు. ప్రతిరైతుకు ఆవులు బర్రెలు తప్పక యుండవలెను. దానివల్ల మన కవసరమైన ఎరువులుగూడ లభించగలవు. మనదేశము వ్యవసాయదేశమైన, పాలుపెరుగు మంచినెయ్యి లభించదు. నాచిన్నతనములో ఆటుల లేదు అన్నిదేశములలో వ్యవసాయపద్ధతులు అభివృద్ధికి వచ్చుచుండ మనదేశము కొంత వెనుకకుపోవుచున్నది. నేను యిక్కడికిరావడము మీరుయెక్కువపంటలు పండించి దేశరక్షణకుతోడ్పడి జపానుఫాసిస్టులను ఎదురించుతారని భావించివచ్చితిని. యీ సంవత్సరము ఎక్కువపంటలు పండించాలె, సాహుకార్లుగూడ రైతులకుసహాయము చేయాలని ముగించిరి. మొత్తము చుట్టుపక్కలనుండివచ్చి సభలోపాల్గొనిన సంఖ్య వెయ్యికిపైగాగలదు. ఇతరగ్రామములనుండి వచ్చిన ప్రజలకు గ్రామసంఘమువారు భోజన ఏర్పాటు చేసిరి. భోజనములతర్వాత కొలనుపాకనుండి వచ్చినవారు స్టాలిన్ గ్రాడ్ విజయము బుర్రకథ రాత్రి. మూడున్నరవరకు చెప్పిరి.

మన దేవాలయాలు

ముదిగొండ మల్లికార్జునరావుగారు

ఆఫీసుకు పోవడీ, ఆఫీసరుగారి చీవాట్లు, ఇల్లాలి "పెదవివిరుపులు" పిల్లల "గీ, గాలలు", బంధువుల ఛీత్కారాలు, అల్లుడి దబాయింపు దెబ్బకు గిజగిజ, మధ్యవర్తిత్వపు రోగాలు, డాక్టర్ల రాకపోకలు, ధర్మామీటర్, స్టెతస్కోపుల దర్శనాలు, స్వార్థపరుల బూకరింపులు, అన్యాయాపరుల కళ్ళకుంట్లు, అంత క్వొటేషన్లాగా కిరసనాయిలు దగ్గరగోల, జట్కావాలా "ప్రియా మిలనకోజానా," చిల్లరలేకపోతే కాఫీహోటలు దగ్గర తగాదా, నీళ్లు కలిపిందని పాలవానితో తగాదా, యిదీ మనజీవితం!! ఎంత అశాంతి! ఎంతగందరగోళం! ఎంతదిరాకు! యీ గోలనుంచి ఒక్క గంట సేపయినా మనస్సుకు విశ్రాంతి దొరకదు. ఒకగంటసేపయినా ఈ అశాంతియుత జీవితంలోనుంచి ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో మనస్సుకు విశ్రాంతినివ్వాలి. యీ ఫ్యాక్టరీలపొగ, మోటారుకార్లధూళి, జట్కాల టకటకలు, మనుష్యుల తిట్లూ, శాపాలు, కల్లమండలనుంచి, కొంచెంసేపు నిర్మానుష్యమైన ఏకాంతంలో, ఆ చల్లనిగాలి, ఆ ప్రశాంతమైన సూర్యాస్తమయ ప్రదోషవేళ, రెపరెపలాడే ఆకొమ్మలు, నిమ్మళంగా గాలికి నృత్యంచేసే ఆకులు, కమ్మని పుష్పసౌరభమూ, రకరకాల రంగులతో ఆ ఆకాశమూ, ఒకటిరెండు నక్షత్రాలు, బాలచంద్రులో పాలం నుండి వృక్షాలకి పోతున్న ఒక అప్సర 'అంబా' అనడం, అసంఖ్యాకాలు ఎంత ప్రశాంతంగా వుంటుంది! అప్రాకృతిక దృశ్యాలు ఎంత దర్శనీయంగా వుంటాయి! అందుకోసరమే మన పెద్దలు అట్లాంటిచోట్ల దేవాలయాలు కట్టేవారు. నిర్మానుష్యమైన ఎత్తయిన పర్వతశృంగాల దట్టమైన అడవులలో, నదు ఒడ్డున, జలపాతాల ప్రక్కన, సముద్రతీరంలో గ్రామానికి దూరంగా దేవాలయాలు నిర్మించేవారు. కార్యభారాలతో విసిగిపోయిన యీ బుర్రలకు అక్కడ కొంచెం విశ్రాంతి దొరుకుతుంది. ఆ దేవాలయం ఎంతో నిరాడంబరంగావుండాలి, ఎంతో శాంతిగావుండాలి; ఒకరి నిర్బంధంలేని వుండకూడదు. జనసమ్మర్దమూ, గోలా ఉండకూడదు. అట్టి దేవాలయములందు ఒక రాయిమీద కూర్చుని, కొండిల్లి గాలి మోసే ఆనందాన్ని అనుభవించుటయూ, పిండి ఆరబోసినట్లు వెన్నెలలో ఆ ప్రశాంతమైన ఆగోపురాలవద్ద మనస్సు ఏకాగ్రమైన ధ్యానంలో మునిగివుంటే అప్పుడు ఎక్కడో ఒక చెట్టుమీదనుండి కిలకిల పక్షుల కూతలు, ఎక్కడో వృక్షాలనుంచి ఎవరో మురళి వాయిస్తూ గాలిమీద తేలిపోతూవచ్చిన ఒక గానం, ఆ ప్రశాంతియుత వాతావరణాన్ని తనివితీరా అనుభవిస్తూ వీటనన్నిటినీ అడిగితే మనస్సులో ధ్యానిస్తూవుంటే ఎన్నిగంటలయినా గడిచిపోతాయి! తిరిగీ యింటికి రావాలని మనస్సు కోరుతుందా? ఎందుకు అగోల? ఎందుకు ఆ అశాంతిమయ జీవితం? పుట్టుకొచ్చినప్పటినుండీ పేరుప్రతిష్ఠలు రాజకీయచర్చలు ఉపన్యాసాలు, వ్యాసాలు, పత్రికలు, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు, పుస్తకాలు, గౌరవాలు, సన్మానాలు, సంఘాలు, పార్టీలు, దెబ్బలాటలు!! ఎందుకు యీ జీవితం! ఈ పేరుప్రతిష్ఠ ఎవరికోసరం? ఈ సన్మానాలన్నీ ఎవరికోసరం! శాంతికావాలి! ఈ ఉన్నతాదర్శంతోటే యీ ఉత్తమాలయాలతోటే మనపూర్వులు ఉత్తుంగ శైలాగ్రాలమీద, వెండితీగెలాగా ప్రవహించే నదీతీరాలమీద, సృష్టిలోని అనంతత్వాన్ని స్ఫురింపజేసే సముద్రపు ఒడ్డులయందూ దేవాలయాలు నిర్మించారు!

కాని ఆరోజులు పోయినయి. అప్పగతిమరచిపోయినాము. దేవాలయాలకు బంగారుపూతలు పూయించాము. దేవాలయాల ముందు అంగళ్ళు పెట్టి వ్యాపారం సాగించాము. చిట్టచివరకు యీ దేవాలయాలు పూంజీపతులకు మంచి కంపెనీలుగా తయారయినయి. దేవుణ్ణి చూడడానికి టిక్కెట్టు, కర్పూరం వెలిగించడానికి టిక్కెట్టు, ... టిక్కెట్టు!! అహా! హిందూ జాతి! ప్రకాశనమైనావు?? ఏరోజుకైనా నీకు బుద్ధివస్తుందా??

ఆంధ్రదేశంలో అత్యంత ప్రసిద్ధిచెందిన ఒక దివ్యక్షేత్రాన్ని గురించి వారు ప్రకటించుకొన్న ఒక వివరణ పట్టికలోనుంచి కొన్ని వాక్యాలను ఉదహరిస్తాను. వాటినిబట్టి మన దేవాలయాలు ఏస్థితిలోకి వచ్చిందీ పాఠకులు తెలుసుకోవచ్చు!

...... ఇక్కడ ... వుంటారు...... ఇచ్చటనివేదనలు ౫ విధములు. డాళ్ భాత రు ౩౦౦ లు, రు ౩౫౦లు, ... రు ౧౫౦లు, శీరాపూరీ రు ౬౦౦లు, ౩౫౦లు, ... రు ౧౧౦౦లు, ౬౦౦లు, పంచమృత్ రు ౨౫౦౦లు; ౬౦౦లు;......ఇచ్చట కర్పూరహారతి చేయించువారు రు ౧౫౦లు, వత్తి వెలిగించి హారతి చేయించువారు రు ౫౦౦లున్నూ చెల్లించవలెను......శ్రీవారికి హారతి చేయించగోరువారు హారతి ౧కి రు ౧౫౦, వంతున చెల్లించి చీటీపుచ్చుకోవలెను...... రు ౩౫౦, చెల్లించి టిక్కెట్టు తీసుకోనవలెను టిక్కెట్టు ౧కి అం దుమంది చొప్పున వదిలెదరు...... రు ౩౫౦, టిక్కెట్టుకొనినం రకి టిక్కెట్టు ౧కి రు దిపా ...నమూ, నవరాత్రి, బ్రహ్మోత్సవముల యందు టిక్కెట్టు ౧కి ౩మందిచొప్పున వదిలెదరు...... ఏకాంతసేవచూచుటకు రు ౧౩౦లు, టిక్కెట్టుకొనవలెను. టిక్కెట్టుకు ౫మందివదలెదరు...... ఈ హారతిపళ్ళెములో రు ౧,వేసినయెడల దానినిజరిపించినట్లు భావము...... రు ౧ చెల్లించి టిక్కెట్టు కొనిన రెండుల పూలంగిదర్శనమునకు వెళ్ళ వచ్చును...... టిక్కెట్టు ౧కి రు ౧ చెల్లించినవారో అభిషేకమునకు పోవచ్చును...... హారతిచీట్లు కల యాత్రికులు మాత్రమే హారతి చేయించవలెను...... మనిషికిరు ౧ వంతున చీటితీసుకొని లోపలికి వెళ్ళవలెను...... ఉత్సవములకు చెల్లించుసొమ్ము వివరము: ౧వతరగతి బ్రహ్మోత్సవము రు ౧౨౦౫లు, ౨వతరగతి బ్రహ్మోత్సవము రు ౯౨౫లు, ౩వతరగతి రు ౭౦౫లు; ౪వతరగతి రు ౭౫౫లు; ౫వతరగతి రు ౬౨౫లు; వసంతోత్సవము రు ౧౦౦౫లు; వృషభవాహనము తేనివాహనము రు ౪౧లు; వజ్రకవచముతో పహోవాహనము రు ౬౧లు; కళ్యాణోత్సవము రు ౩౦౫లు; ఇతర వాహనములు రు ౨౧ ...... ఒక్కొక్క హారతికి ఒక్కొక్క రూపాయి యివ్వవలెను...... ఈ దినవప్రకారము సొమ్ముచెల్లింపవలెను. తోమాల సేవ రు ౧౩లు; అర్చన ౭, ఏకాంతసేవ ౧౩; అమంత్రణోత్సవము ౧౦౦; పూలంగిసేవ ౬, పూలంగిదర్శనము ౧, పూరాపులికాపుసేవ ౮౫౦; పులికాపు దర్శనము ౧, గంబూరాగిన్నె ౨౫౦, కస్తూరిగిన్నె ౫౦; జాఫరాగిన్నె ౬౫, సహస్రకలశాభిషేకము ౧౦౦౫, పూరారు స్నానపద ౧౦౦౫, అరతిస్నానపద ౫౦౫, కోయిలాళ్వార్ తిరుమంజనం ౫౦౫, నామహాల్ సేవ ౬౧ ...... ధన్వాధ్యాయము రు ౩౦లు పులిహోర ౩౫; పొంగలి ౭; చక్కెర పొంగలి ౨౫, శాకరబాత్ ౬౫, కేసరిభాత్ ౬౫, పాయసం ౨౫, శీరా ౧౫, ఈమొత్తము చెల్లించి రశీదుతీసుకోవలెను...... ఇదుగులేకపోతేవీలు కుదురుదు; దోశ వడ్డా రుకం; ఊరగాయ నచ్చితే నైవేద్యము పెట్టినయెడల రు౫...... నిత్యకర్పూర మంగళహారతి రు ౩౦౫, నవనీత హారతికి రు ౫......, నిత్యార్చనకు రు ౭౫, తులసిదళారాలకు రు ౭౫, చెల్లించవలెను...... ......స్వామివారికి పూలకిరీట ధారణము అర్పించవచ్చును ......"

ఇందువల్ల హిందువులకు తెలిసిందేమిటి? ఈ ఏర్పాట్లన్నీ వారు ప్రకటించుకొనినవే! ఇట్టి దేవాలయాలు చాలా వున్నవి. ఇవి హిందూమతానికి అవమానకరమైనవి. సంపూర్ణంగా నిరోధించాలి; లేకపోతే దేవుడుకూడా హేళనచేయు దానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ప్రతి హిందూమతాభిమాని యీ విషయములో సంపూర్ణప్రచారము చేసి, సంపూర్ణంగా యీ దోపిడివిధానాన్ని అరికట్టాలి. అప్పుడే మనము మన ఋషుల ఋణం తీర్చుకొనినవాళ్ళ మవుతాము. అప్పుడే మనము మనపూర్వుల ఆశయాలను గ్రహించి నడచినవారమవుతాము. దేవాలయాలలో ప్రశాంతి, నిరాడంబరత వుండాలి. జనసమూహంగా వుండకూడదు. అనుకూలమైన పుణ్యప్రదేశాలలో ఆలయాలను నిర్మించాలి. ...సముద్రతీరాలలోనూ, నదీ తీరాలలోనూ ... ప్రార్థనా యోగ్యమైన ... చెవులకు ధ్వనివినిపించకూడదు... పవిత్రత సాగించవలెను; జట్కాబండ్ల గోల, మనుష్యుల కేకలు, మోటారు కార్ల సందడికి దూరముగా ... ధ్యాననిష్ఠ మేళము వినిపించపరిపి చెదరిపోవటానికి కారణమేమిటో తెలియదు! అందుచేత ప్రార్థనాలయాలు పూరిబయటవుండాలి. అప్పుడేనిశ్శబ్దంగా నిరాటంకంగా ప్రార్థనచేసుకునేవారికి అవకాశముంటుంది. గుణగ్రహణపారీణులైన వివేకవంతులు దీనిలోని నిజమును గ్రహించెదరు గాక!

యూరోపు ఖండములో యుద్ధమయములైన పాడుపడిన దేశాలను యుద్ధానంతరం పునరుద్ధరింపనున్నారట. దానికై మిత్రమండలిలోని దేశాలన్నీ సహాయంచేయవలెనట. కొన్నికోట్ల రూపాయీలను హిందూస్థానం కూడ సమర్పించుకోనవలెనని తెలియవచ్చుచున్నది.

భారతప్రభుత్వమువారు పాలిచ్చేఆవులను పని యిచ్చేఎద్దులను సోల్జర్ల ఫలహారానికై గాను చంపుటను మానుకొన్నామని ఢిల్లీ శాసనసభలో తెలిపినారు. తక్కినవాటిని అవులనుకొనుటకు సెలవిచ్చినారు.

కురుమూర్తిజాతర

ఆత్మకూరు ప్రసిద్ధసంస్థానం. అందు తిరుపతి (తిరుపతికి పోలేనివారికి వేంకటేశ్వరుడీరూపముతో) కురుమూర్తి గట్టుపై వెలసినాడు. ఇంచుమించు ౫౦౦ సంవత్సరాల క్రిందట చిన్నబసిరెడ్డి పెదబసిరెడ్డి అను రెడ్డిసోదరులు కడపప్రాంతము నుండి కురుమూర్తి గట్లకువచ్చిరి. వారు మతావేశపరులై ఆగట్టుపై వేంకటేశ్వరుని నిలుపదలచి అందొక చిన్న సురంగముకని దానిలో నిగుడుమైపై దేవుని చెక్కించి ఆపు దేవాలయ మంటపాదులు నిర్మించి గట్టుకు మెట్లుకట్టించిరి. తిరుపతిస్వామి తోలుపాదుక లెట్లుమున్నవో, అట్లేయీస్వామికిని ఏటేట "ఉద్దాలు" అను అపురూపమగు పేరుగల చెప్పులను చేయించుటకై ఒక మాదిగకుటుంబమును కట్టుదిట్టము జేసిరి, నేటికిని జాతరకాలమున ఇంచుమించు అర్ధగజము పొడవుగల ఒక అడుగు వెడల్పుగల ఉద్దాలను ఏటేట వారు భక్తితో సిద్ధముచేయుదురు, చేయునప్పుడు శుచులై దినమున్నూ స్నానముచేసి చేయుదురు అపాదుకలను కార్తీకశుద్ధనాడు కొండపైకి తీసుకొని పోవుదురు. గట్టుకు ౫ మైళ్ళ దూరములో పైబసిరెడ్డి సోదరులే తిరుమలాపురమను పేరుతో ఒక చిన్నగ్రామాన్ని నిర్మించిరి, అచ్చట పాదుకలను దించుటకు ఒక దేవాలయమును గూడ నిర్మించిరి. అది యిప్పటికిన్నీ మంచిస్థితిలోనున్నది ఒక మసలిది పిడకలు మంటపములో పెట్టగా అవికాల అభాగము కప్పుమాత్రము పగిలిపోయినది. సంస్థానమువారు కాని తిరుమలాపురం గ్రామస్థులు కాని దాన్ని బాగుచేయించుట వారిధర్మము.

ప్రతిసంవత్సరము కార్తీకశుద్ధ పౌర్ణమి వరకు కురుమూర్తిజాతర జరుగును. చాలవరకు నుమారు ౧౦వేల ప్రజ వచ్చును, ఇతరపశువులు చాలావచ్చును. కంబళ్లు ప్రధానమైన యిచ్చటి పరిశ్రమ ఇతరవస్తువులు చాలా విక్రయమగును.

మహబూబునగరుజిల్లా పైకి ఇదే గొప్పజాతర. నిజాం రాష్ట్రం జాతరలలో ఇది అగ్రశ్రేణిలోనిది. సంస్థానంవారు ఏటేట ౧౫౦౦౦రూ॥వరకు కళాపోషణకై జాతరలో ఇచ్చుచుండిరి, ఇప్పుడు యువరాజా సైనారెడ్డిగారు గద్దెనెక్కిన తర్వాత పూర్వవైభవం రాగలదు.

సంస్థానం అనృష్టంచేత దానికి మంచిఅధికారులు దొరికినారు. ... గారు చాలా నెమ్మదికలవారు. సాత్వికులు. బెదరించి పనితీసుకొనువారు కారు. వాదించి ఒప్పించి పనితీసుకొనువారు. మంచి ఉత్సాహి. ప్రజలను చాలా ప్రేమించుచున్నారు. జాతరలో చాలా మార్పులు జేసినారు. పల్లాపద్ధతియు పెట్టదలచినారు, కాని యుద్ధంవలన ఆస్కారము లేదు. వారికి మంచి తహసీల్దారుగారు దొరకినారు. వారు మంచి యుత్సాహవంతులు స్నేహపాత్రులు, మంచిశ్రద్ధకలవారు. ఆత్మకూరు అమీనాగారు వృద్ధులు అనుభవజ్ఞులు. నిదానస్థులు, ఆత్మకూరుపురము అమీను యువతిని అనుభవించాలనివాడు నిదానము లేదు.

ఈసంవత్సరము జాతరలో పశువులధరలు విపరీతముగా పెరిగినవి. పశువులకరువేర్పడినందున ధరలు పెరిగినందుకు, ౩౦రూ॥లకు దొరికే ఒంగోలుడి గిత్తలు ౨౫౦రూ॥కు దొరుకుట దుష్కరమైనది మన్నుపోసుకొనుకూడా ౧౫౦కి ౨ ఒక్కొక్కటి అమ్మిరి, కంబళ్లు మొదలు రూ॥ లకు ద్వారకేం ఇప్పుడు రు౨రలు మేకలు మాయమైనందున యుద్ధానికి కంబళ్లు రవాన అయినందున ఉన్నిధర విపరీతముగా పెరిగినది. ముందు సంవత్సరము వరకు జాతరలో ఇంకా క్రొత్తఏర్పాట్లు తాలూక్దారు చేయనున్నారని తెలిసినది.

మూడవ దర్జాకు దర్జా

యుద్ధానంతరము హిందూస్థానంలోని పనుల దొడ్డవలెనుండు రైళ్లలోని మూడవతరగతి పెట్టెలను ఇప్పటి ఇంటర్ పెట్టెలవలె దర్జాగా ఉండేట్లు చేస్తారట. మరి ఇంటర్ పెట్టెలలో ఎలెక్ట్రిక్ పంఖాలు పెట్టుతారట. యుద్ధానంతరం చేయబోయ్యే ప్రణాళికలలో ఇదొకటి చేరియున్నదట.

కాంగ్రెసు అక్రమసంఘము కాదు

పాట్నాహైకోర్టులో ఇద్దరు కాంగ్రెసువాదుల కేసును విన్నారు వారు కాంగ్రెసు ప్రచారము చేసిరని రెండేండ్లు శిక్షపొందిరి, వారు అపీలు చేసిరి. అపీలులో కాంగ్రెసుకమిటీలను ప్రభుత్వము వారు అక్రమసంఘాలుగా ప్రకటించిరే కాని అసలు కాంగ్రెస్సే అక్రమసంఘమని రుజువుచేయలేకపోయారని వాదించిరి ఒక ఇంగ్లీషు జడ్జీయున్నూ ఒక హిందూ జడ్జీయున్నూ పై కేసు విని అపీలుచేసినవారి వాదము సరిగానేవుందని అంగీకరించిరి. క్రింది కోర్టు ఇచ్చిన శిక్ష రద్దు చేసిరి.

విత్తనములు

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 రూపాయలు
ఆరు నెలలకు „ 3-10-0 „
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం చందా ... కల్దారు
విడి ప్రతి 0-1-6
పాత ప్రతికి వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISFMENT

Volu 18 — No 55 | *Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn* | 25 11—1943

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ నాయకులు

1. మందుముల నరసింగరావుగారు

— దేవులపల్లి రామానుజరావు.

అది 1918-19వ సంవత్సరము నిజాముకాలేజిలో నేను బి.ఏ. చదువుచుండినరోజులు, బక్క పలచనిదిగ్రహము గలిగి తెల్లని ఖద్దరు లాగు షేర్వాణీలతో గాంధీటోపిని ధరించిన యొక నిరాడంబరపు మూర్తిని కృష్ణాభవన్ హోటలులో నప్పుడప్పుడు చూచుచుండెడివాడను. "వస్తువుల సౌష్ఠవమంత యుపాధిరయునో, బహిరుపాధులచేత నొప్పదను శ్రీసోఅరు మహాకవి యన్నటుల ఎందుకో సాధుశీలియనే అవ్యక్తి నన్నాకర్షించెను. తరువాత ఆయన రయ్యతుపత్రికాధిపతులగు శ్రీ నరసింగరావుగారని తెలిసి యాశ్చర్యపడితిని. ఆడంబరమునకు, వేషమునకు ప్రాముఖ్యము నిచ్చు యువరాష్ట్రీయిన వారిని ఆడంబరము లేకమును గాంచి నిర్మలి సంతోషించి ఈ విషయమున ఆయన ... దగిన పౌరచూడామణి యని తలంచితిని.

మొదటినుండియు రయ్యతు పత్రికా సంపాదకీయములను గౌరవ శ్రద్ధలతో చదువువారిలో నేనొకడను. అవ్యాసములు తత్వచయిత విజ్ఞానమును, విచక్షణతు నిర్మలబుద్ధియగు హృదయము ... ప్రతిబింబములు, అర్థశాస్త్ర రాజకీయ శాస్త్రములందలి యెట్టిసంక్లిష్టమగు సమస్యలపైనను అరటిపండొలిచి పెట్టినట్టుల వ్యక్తీకరించు నాయనసాధకీయములు భరతఖండము నందలి యేపత్రికైనను వన్నె పెట్టునని నా తలంపు.

నరసింగరావుగారికి ఉర్దూలోతప్ప నితర భాషలలో ప్రవేశములేదను నభిప్రాయము కొందరికి గలదు. కాని వారితో యేకొంచెమైనను పరిచయముగలిగి ఒక్కసారైనను సంభాషించినవో వారి యాంగ్లభాషా ప్రవేశము విశ్వవిద్యాలయములందు ... పొందినవారికన్నను మిన్నయై యున్నది తెలియగలదు. ఇటీవల వారు తెలుగుపుస్తకముల పరిశీలించుటయుగలదు. అనేకు యభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా వారు చక్కగా తెలుగు మాట్లాడగలరు.

అర్థశాస్త్ర రాజకీయశాస్త్రములను కూలంకషముగా మథించిన హైదరాబాదు రాష్ట్రమందలి యల్పసంఖ్యాకులలో వీరొక్కరు. అంతేగాదు ప్రజా నాయకులలో వీరివలెనె యనూన సగ్రంథముల ఆసక్తియున్నను అతికొద్దిమంది కానేరరు. రయ్యతు పత్రికలో వీరి విశదనాభిప్రాయము ... ప్రతి ... అంతయు ... ఆయన తెప పత్రికకు ... యునకు అన్న నరసింగరావుగారి ...

పత్రికా కార్యాలయమున పనిచేయువారితో అనేకులను నూతనమైనను నూతన యౌవనములువారు. కిశోర ప్రాయులాది యేదోవిధముగా దానితో సంబంధమును కలిగి నాయకులను ప్రముఖతను వహించువారివలెగాక నరసింగరావుగారు ఎల్లరకును సులభుడు, ఎప్పుడుపోయినను యేదోపుస్తకము పఠించుచు "ఓ మిహారమ్మని యాహ్వానముగా చిరునవ్వుతో ఆయనపలుకరించుట ఆయనతో పరిచయముగల ప్రతివారికినియనుభవమే. ఆయనతో సంభాషణ మిక్కిలి యుత్తేజకరముగా నుండును. అదియొక విజ్ఞానప్రబంధము. ఆయన నొకకొకరము సంభాషించునప్పటికన్నను లేఖినీ మూలముననే ఆయనవ్యక్తి మనకుసమగ్రముగా ప్రత్యక్షమగును.

నరసింగరావుగారి కసహ్యమైన జాతీయవాది. మత వైషమ్యములు, సాంఘిక విభేదములు ఆయన కెంతమాత్రమును సహించని విషయములు. నేను ముస్లిముల యొక్క రాజీమార్గములకు పాత్రుడైన హైదరాబాదు హిందూనాయకులలో నాయకుడుగా నరసింగరావుగారొక్కరే కనిపించుచున్నారు. నరసింగరావుగారి రాజకీయ జీవితాదర్శము రైతు శ్రేయము ఈయాదర్శము ఆయన మాటలలో చేతలలో రచనలలో యెల్లప్పుడు ప్రతిఫలించుచు నుండును. మొదటినుండి రాజకీయాంగణమున కొన్ని విలక్షణమగు నాదర్శములతో పనిచేయుచుండినవ్యక్తి నరసింగరావుగారు. వాఙ్మయ ప్రపంచమున నడుగుపెట్టి మాతృభాషయందు తగు నుత్సాహముజూపినవ్యక్తి నరసింగరావుగారు. ఉర్దూరచయితలుగా పేరొందిన హిందూ నాయకులలో పెన్నదగినవారు నరసింగరావుగారు, మన వ్యావసాయిక సమస్యలనుగూర్చి అధికారపూర్వకమగు నభిప్రాయములనీయగలవ్యక్తి నరసింగరావుగారు. గవర్నమెంటువ్యక్తిప్రథమునకతివాదులలో మితవాది. మితవాదులలో నతివాది నరసింగరావు క్యాపిటలిజమును సామ్యవాదముతో సమన్వయించు నాయకుడు నరసింగరావుగారు. కాని ఈ విషయమున నీయన యభిమానము, సానుభూతి సామ్యవాదమువైపునే కలదని నా యనుమానము. ఒకవిధముగా రాజకీయములలో తీవ్రవాదులకును ప్రభుత్వమునకును లంకె నరసింగరావుగారు ఒక్కమాటలో మిత్రనపుంలి నరసింగరావుగారు

క్షామ దేవత నోములపంట

వారానికి 1 లక్ష చావులు

పండిత హృదయనాథ కుంజ్రాగారు ఢిల్లీలోని ఒకసభలో మాట్లాడుచూ ఇప్పుడు బెంగాలులో వారానికి ఒకలక్షమందికంటె యెక్కువ కరువుతోక చస్తున్నారని చెప్పిరి. ఆమెరీ మంత్రిగారు బెంగాలులో మూడునాల్గుదినాలైనా దొరా చేసినట్టయిన వారికే కండ్లార యీఘోరాలనుచూచి తృప్తిపడగలరు. ఆ మెరీగారి చావులెక్కలన్నీ తప్పుడు లెక్కలుఅని తెలిపిరి, విజయలక్ష్మీ పండిత గారు మాట్లాడుచూ ఈ చావులకంతా ప్రభుత్వమే కారణభూతమనియు, అది యీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు చేతకానిదనియు తెలిపిరి. బెంగాలులో యువతులను దుర్మార్గులు అగ్గువగాకొని యిదే సమయములో వ్యభిచారవృత్తిని వారిచే సాగించుచున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వము నిరోధించకపోవుట చాలావిచారకరమని తెలిపిరి.

యూరపులో యుద్ధానంతరం నానాదేశాలను పునరుద్ధరించుటకై మిత్రమండలివారిప్పటినుండియే కోట్లు ద్రవ్యాలకై లెక్కని అంటూవుండే లార్డు కట్టోఆనేవారు—ఇదేమి వెర్రి మనసులో బతిన ఇండియాజనులు చస్తుంటే దాన్ని ... విచారించక ఎన్నడో ఎక్కడనో ఏమో చేస్తామంటారు అను ఘాటుగా విమర్శించినారు.

పంజాబు రెవిన్యూమంత్రిగారు కేంద్రప్రభుత్వమువారికే అంతా తప్పని చెప్పుచు బెంగాలుకు సహాయముచేయుటలో వారు కేంద్రముగోధుమల ధర చాలాపడిపోవతెనని కావలెననియే కొనుట లేదని స్పష్టపరచినారు.

కలకత్తా పట్నండాకా పట్టణాలలో ఆకటి చావులు యథావిధిగా ఏకధాటిగా సాగుచునే యున్నవి.

డాక్టరు హృదయనాథకుంజ్రాగారు బెంగాలులోని ఘోరాతిఘోర పరిస్థితుల పర్యటనముచేసి కండ్లారచూచి పరిశీలించివచ్చినారు వారి లెక్కల ప్రకారము బెంగాలులో ప్రతివారము 1 లక్ష మందికంటె యెక్కువగానే తిండిలేక వంగదేశ జనులు చచ్చిపోవుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు చావులవార్తలను కప్పిపుచ్చి బయటకు రాకుండా అణచిపెట్టియుండిరి, దానిమూలాన ఈనాడు చావులు ఎక్కువైనవి. జనులకు తిండిలేనప్పుడు బట్టలు ఎక్కడినుంచి తెచ్చుకోగలరు. చలికాలం వచ్చినది. వారికి బట్టలదానం చేయకుంటే చలికి వణికివణికి చచ్చిపోతారు అని తెలిపినారు.

తిండికి లేక కొడుకు హత్య

వార్ధాజిల్లాలో ... గాం వద్దలోని ఆకె గ్రామంలో ఒకస్త్రీ తన మూడేండ్లకుమారుని పోషించలేకపోయినది, కూలినాలి దొరకలేదు, దొరికినను జాడిపోట్టకు సరిపోవుకూలి దొరకక పోయెను, ఆర్థికస్థితిలో కన్నతల్లి వాని ఆకలి కష్టాలనుచూచి భరించలేక కుడుకువానిని ఒక బావిలోతోసి ఇక సంతుపడుచో నాయుధా ... సెలవుతీసుకొన్నది. నరహత్య చేసినావని పోలీసులు హాజరై ఆమెను కొట్టికొట్టి కోర్టుకీడ్చిరి. కోర్టువారు కథంతావిని చాలా జాలిపడినారు న్యాయశాస్త్రమునకేమి జాలికలదు శాస్త్రప్రకారము ఆమెకు యావజ్జీవ కారాగారశిక్షనువిధించి మండలప్రభుత్వమువారు దయతలచిచో బాగుండునని సిఫారసుకూడా చేసినారు.

Printed and Pu[blished] at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., B.L.